

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Гоманюк О.К.

аспірант,

Луцький національний технічний університет

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ РИНКИ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Функціонування регіональних ринків банківських послуг та дослідження передумов їх розвитку неможливо здійснити без розгляду умов та чинників, які безпосередньо впливають та виступають рушійною силою банківської діяльності. Отже, формування і розвиток регіональних ринків банківських послуг має реалізовуватись з урахуванням факторів впливу, які відрізняються мірою своєї дії на об'єкт дослідження та по-різному проявляються діючи на нього.

Поза увагою науковців, котрі досліджували функціонування ринку банківських послуг, залишилися питання виявлення факторів, що визначають вплив регіональних особливостей на розвиток ринків банківських послуг. При дослідженні факторів впливу на розвиток ринку банківських послуг вчені свої дослідження обмежували макросередовищем. Мезорівень розглядався ними опосередковано, функціонування обумовлювалося макроекономічними чинниками та в більшій мірі приділялася увага фінансовій стороні ринку.

Враховуючи вищесказане пропонуємо досліджувати фактори впливу на функціонування і розвиток регіональних ринків банківських послуг, відштовхуючись від першозначимості регіону, оскільки саме регіональні особливості є тим базисом на якому будується не тільки регіональний ринок, а вся регіональна економіка. При цьому, ми не відкидаємо та не применшуємо, а в обов'язковому порядку враховуємо ступінь дії та значення політичної та економічної ситуації країни, правове законодавство, загальний фінансовий стан банківської системи держави.

При визначенні факторів впливу на регіональні ринки банківських послуг за основу прийматимемо чинники, котрі пов'язані з регіональними особливостями території та визначаються регіональною специфікою. Це такі важливі характеристики як: територія, територіальна спеціалізація, регіональний розподіл споживачів, фактори ринкової кон'юнктури регіону, регіональні ринкові моделі.

Територіальні фактори виступають тією ланкою, яка визначає основи впливу на функціонування регіональних ринків банківських послуг – це місце розташування, величина, статус, економіко-географічне положення, територіальна спеціалізація, демографічні чинники (чисельність та структура населення регіону, стать, вік, сімейний стан тощо).

Місце розміщення у теорії продуктивних сил є одним із ключових понять. Глибоке вивчення природи розміщення дає підставу для обґрунтованих висновків про його ефективність. Критеріями оцінки впливу даного чинника можна вважати конкретні умови, що визначають ступінь ефективного розміщення продуктивних сил.

Серед територіальних факторів, що впливають на розвиток регіональних ринків банківських послуг, потрібно відзначити демографічні. Вони включають чисельність, демографічну структуру, густоту і природний приріст населення, особливості територіальних систем розселення, співвідношення міського і сільського населення, кількість, щільність і економіко-географічне положення поселень, величину й адміністративний статус населених пунктів, рівень урбанізації.

Населення розглядається в двох взаємозалежних аспектах – як головна продуктивна сила і як споживач. В умовах розвитку економіки, орієнтованої на пріоритет інтересів споживачів над виробниками, значення цього аспекту діяльності населення надзвичайно зростає. Система розселення як сукупність взаємозалежних населених пунктів (міст, селищ, сіл), що розміщені на території країни, справляє також неабияке значення на розвиток регіональних ринків банківських послуг. Проявляється в значних відмінностях щодо потреб у банківських послугах залежно від населеного пункту. Аналогічна дія притаманна і таким чинникам як співвідношення міського і сільського населення регіонів, кількість, щільність і економіко-географічне положення поселень, величина й адміністративний статус населених пунктів.

З розвитком ринкових відносин зростає значення фактора конкуренції на регіональних ринках. Розподіл купівельних фондів населення між окремими банківськими установами відбувається не централізовано і пропорційно, а відповідно до конкурентних переваг банків. Останні визначаються місцезнаходженням, його товарною, ціновою, маркетинговою етикою, якістю продажного і післяпродажного обслуговування й інших факторів.

Розвиток регіональних ринків банківських послуг реалізовується на основі вивчення сильних і слабких сторін регіону та його можливостей. Лише на основі детального аналізу перелічених вище факторів можна вести мову про подальше керування ними, що пропонуємо зобразити у вигляді територіально – маркетингових факторів впливу.

До територіально-маркетингових факторів пропонуємо віднести чинники, котрі спрямовані на детальне виявлення унікальних властивостей регіону. У найбільш загальному вигляді – це ефективне використання територіальних можливостей регіону для розвитку ринку банківських послуг на них. Як і продуктивний маркетинг, територіальний – починається з оцінки потреб та виявлення наявних груп споживачів регіону. Співставивши інтереси клієнтів та необхідність споживачів в послугах, можна приступати до практичних розробок для забезпечення умов розвитку регіональних ринків банківських послуг. Таким чином, сформується маркетинговий тип регіонального менеджменту, який відштовхнеться від регіональних інтересів.

Підсумовуючи проаналізоване потрібно зазначити, що правильно визначені фактори впливу, не просто дозволять вивчити та дослідити особливості функціонування ринків банківських послуг в регіонах, а створять передумови, направлені на раціональне застосування та пошук шляхів для забезпечення їхнього подальшого розвитку.